

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Metody obliczeniowe fizyki		13.2.0247	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Faculty of Mathematics, Physics and Informatics			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Wiesław Miklaszewski; prof. UG, dr hab. Marcin Marciniak; prof. UG, dr hab. Wiesław Laskowski; prof. dr hab. Danuta Makowiec			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Wykład, Ćw. laboratoryjne		Udział w wykładzie - 30 godzin	
Sposób realizacji zajęć		Udział w ćwiczeniach laboratoryjnych - 30 godzin	
zajęcia w sali dydaktycznej		Przygotowanie do zajęć - 20 godzin	
Liczba godzin			
Ćw. laboratoryjne: 30 godz., Wykład: 30 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2018/2019 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład z prezentacją multimedialną - laboratorium komputerowe, wykonywanie projektów, przygotowanie sprawozdań 		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie na ocenę - Zaliczenie (zal) 	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - Zaliczenie ćwiczeń na podstawie sprawozdań napisanych w LaTeX-u z dwóch projektów - średnia ocen - wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników - kolokwium 	
		Podstawowe kryteria oceny	

Zaliczenie wykładu – uzyskanie min. 50% punktów z kolokwium
Zaliczenie laboratorium
Oczekuje się, że student jest w stanie:
– napisać skrypty w środowisku typu MATLAB rozwiązujące dwa zadane problemy obliczeniowe;
– opisać w sprawozdaniach otrzymane wyniki w sposób zrozumiały dla studenta II roku fizyki medycznej; sprawozdania napisane w systemie składu LaTeX nie mogą zawierać błędów merytorycznych i spełniać zasady tworzenia raportów naukowobadawczych (układ, numeracja wzorów, cytowania, itp.).
Sprawozdania powstają w interakcji z prowadzącym. Po przeczytaniu pierwszej wersji sprawozdania prowadzący zawsze (sic!) zobowiązuje jego autora w czasie bezpośredniej rozmowy do naniesienia poprawek i/lub zbadania nowych aspektów zadanego problemu. Po zapoznaniu się z drugą wersją, prowadzący proponuje studentowi (znowu osobiście) ocenę (istnieje możliwość jej poprawienia), jeżeli sprawozdanie zawiera wymagane elementy i nie zawiera błędów merytorycznych. W przeciwnym wypadku sprawozdanie jest odrzucane i prowadzący oczekuje na ostateczną poprawioną i/lub uzupełnioną trzecią wersję.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia**Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi****A. Wymagania formalne**

Zaliczone przedmioty:

1. Algebra liniowa z geometrią
2. Wstęp do programowania

B. Wymagania wstępne

Student powinien mieć wiedzę z analizy matematycznej i potrafić stosować elementarne konstrukcje programistyczne.

Cele kształcenia

Zapoznanie z teoretycznymi podstawami metod numerycznych kluczowych dla fizyki medycznej. Opanowanie teoretycznych podstaw metod numerycznych stosowanych w rozwiązaniu problemów fizyka medycznego. Nabycie umiejętności przeprowadzenia obliczeń numerycznych wykorzystujących biblioteki numeryczne dostarczane przez pakiety matematyczne typu MATLAB. Opanowanie techniki tworzenia krótkich raportów o charakterze naukowo-badawczym.

Treści programowe

1. Podstawy MATLAB-a: środowisko, operacje matematyczne, funkcje standardowe, grafika, tablice: macierze i wektory.
2. Programowanie w MATLAB-ie: M-pliki, operacje wejścia-wyjścia, programowanie strukturalne, definiowanie funkcji.
3. Obliczenia numeryczne w MATLAB-ie: obliczanie pierwiastków, optymalizacja, układy liniowe, regresja liniowa, metoda najmniejszych kwadratów, interpolacja wielomianowa, spline'y, całkowanie i różniczkowanie, równania różniczkowe zwyczajne, funkcje specjalne, symulacje i liczby losowe.
4. Składanie tekstu matematycznego w LaTeX-ie.
5. Złożoność obliczeniowa, błędy i niestabilności numeryczne.
6. Układy liniowe – eliminacja Gaussa, norma i wskaźnik uwarunkowania, rozkłady LU i Choleskiego, metody Jacobiego, Seidla i relaksacji.
7. Równania liniowe – metoda bisekcji, metoda punktu stałego, metody regula falsi, siecznych i Newtona-Raphsona.
8. Różniczkowanie numeryczne, kwadratury Newtona-Cotesa i Gaussa.
9. Interpolacja wielomianowa, funkcje sklepane, aproksymacja, metoda najmniejszych kwadratów, regresja liniowa.
10. Rozwiązywanie równań różniczkowych zwyczajnych: metody Eulera i Rungego-Kutty-Fehlberga, metody jednokrokowe i wielokrokowe, metody jawne i niejawne, stabilność.

Wykaz literatury

- B. Mrozek, Z. Mrozek, MATLAB i Simulink. Poradnik użytkownika, Helion 2004
R. Pratap, MATLAB 7 dla naukowców i inżynierów, PWN 2007
J. Brzózka, L. Dorobczyński. MATLAB. Środowisko obliczeń naukowo – technicznych, PWN 2008
S. Attaway, Matlab: A Practical Introduction to Programming and Problem Solving, Elsevier 2009
Å. Björck, G. Dahlquist, Metody numeryczne PWN 1987
J. M. Jankowsky, Przegląd algorytmów numerycznych, Wyd. Naukowo-Techniczne 1988
J. Stoer, R. Burlisch, Wstęp do analizy numerycznej, PWN 1987
Z. Kamont, Równania różniczkowe zwyczajne. Wydawnictwo UG 1999
An Engineer's Guide to MATLAB® With Applications from Mechanical, Aerospace, Electrical, Civil, and Biological Systems Engineering, Prentice Hall, 2011
Leah Edelstein-Keshet, Mathematical Models in Biology, SIAM, 2005
Michael R. King and Nipa A. Mody, Numerical and Statistical Methods for Bioengineering, Applications in MATLAB, CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS, 2010

<p>Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)</p> <p>K_W01 ma ogólną wiedzę w zakresie podstawowych koncepcji oraz zasad fizyki i chemii jądrowej, rozumie ich historyczny rozwój i znaczenie nie tylko dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, ale i dla poznania współczesnego świata</p> <p>K_W04 zna podstawowe techniki matematyki wyższej w zakresie niezbędnym do opisu zjawisk na poziomie subatomowym i rozwiązywania problemów z zakresu fizyki i chemii jądrowej</p> <p>K_U02 posiada umiejętność wykonywania pomiarów podstawowych wielkości stosowanych w fizyce i chemii; potrafi opracować, opisać i przedstawić wyniki prostych eksperymentów i symulacji komputerowych; potrafi wykonywać analizy ilościowe oraz formułować na tej podstawie wnioski jakościowe; potrafi szacować niepewności pomiarowe</p> <p>K_U04 potrafi posługiwać się aparatem matematycznym i informatycznym do analizy i rozwiązywania problemów z zakresu ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego</p> <p>K_K07 ma poczucie odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania; potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role</p> <p>K_K08 potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teoretyczne podstawy metod matematycznych stosowanych w rozwiązaniu problemów fizyka medycznego; - interfejs i składnię poleceń środowiska programu typu MATLAB; - zaimplementowane w tym środowisku wybrane funkcje i procedury numeryczne oraz graficzne; - najczęściej występujące w zastosowaniach fizyko-medycznych rodzaje problemów numerycznych; - zasady tworzenia raportów naukowo-badawczych.
	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić obliczenia numeryczne przy wykorzystaniu bibliotek numerycznych; - używać środowiska programu Matlab jako zaawansowanego „kalkulatora”; - zidentyfikować zadany problem numeryczny i użyć funkcji lub procedur dostarczanych przez program MATLAB do jego rozwiązania; - stworzyć skrypt (m-file) implementujący konkretne zagadnienie numeryczne w środowisku programu MATLAB i wykorzystujący jego możliwości graficzne; - napisać, wykorzystując zautomatyzowany system składu tekstu LaTeX, raport z wykonania zadanego projektu, związanego z zastosowaniami fizyki medycznej, a wymagającego użycia metod numerycznych i środowiska Matlab.
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracować i współdziałać w zespole: prowadzący (zleceniodawca, recenzent, odbiorca) i student (wykonawca), - formułować pytania, służące pogłębieniu własnego rozumienia zadanego przez prowadzącego problemu, - określić priorytety służące realizacji zadanego przez prowadzącego problemu.
	<p>Kontakt</p> <p>fizwm@ug.edu.pl</p>